

Universitätsbibliothek Paderborn

Occupatio animae Jesu Christo crvcifixo devotee.

Leroy, François

Pragae, 1666

Capvt XXII. Electos Dei, in torculari passionum cum Christo premi atque
calcari oportere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47123](#)

CAPUT XXII.

*Electos DEI in torculari passionum cum
Christo premi atq; calcari oportere.*

Juvabit & ista consideratio, ad fortē malorum, imo & placidam hilarēmque patientiam, Salvatoris exemplo condicendam. Eāque propter neque prætermittenda visa est, neque diligenter exponenda.

§. I.

*Christum instar botri in cruce compressum, expressumque
fuisse.*

Circa quod in primis considerabis, Christum Dominum ex Patrum mente, sub botri imagine in scripturis sanctis representari. Et sponsam quidem videmus in divino Cantico dilectum suum Botro Cypri in vineis Engaddi comparare. Quod tamen plerique Interpretes, non ad uvae racemum, sed sive ad dactylos racematim e palma dependentes, sive etiam aliorum referunt.

Cant. 1.

Communior autem est atque expressa Patrum traditio, Christum Dominum ex botro signari, qui Numerorum 13. de terra promissa ab exploratoribus delatus est. *Botrus* scilicet in veste (inquit Hugo de S. Victore) *Christus in cruce L. 1. de Sa-* est. Et longè antea S. Paulinus, Christum dicit esse illum dulcem botrum, qui in crucis veste suspensus, de terra repro- missionis & fructum nobis ostendit, & gustum dedit. Eleganter autem S. Augustinus: *Dicitus est, inquit, & Dominus botrus upe, quem ligno suspensum de terra promissionis, tanquam ver. crucifixum attulerant.* Pulchre enim iste S. Doctor, in illo vecte cum uva ex eo dependente, crucis quandam speciem agnoscit. Cujus item rei allegoriam pluribus & scite in sermone quodam exponit B. Ambrosius, istud quod dicimus veluti confessum supponens: *Nam botrus (inquit) in pba- Serm. 18. lange*

Dddd2

langua suspensa, in cruce Christus appensus ostenditur. Quare plura Jacobus Pintus L. i. de Christo crucifixo.

Secundo loco considerabis, divinum hunc botrum, et eorundem Sanctorum Patrum sententia, in crucis torculari pressum atque expressum fuisse; ut exinde nobis, non modo pretium redempcionis efflueret, sed etiam calix salutis, præclarus atque inebrians, & sancti amoris ac latuus

In ps. 55. mustum, redundaret. Nam uti præclarè S. Augustinus:

Primus botrus in torculari pressus est Christus. Cum ille botrus in passione expressus est, manavit illud, unde calix inebrians, Serm. 100. de quâm præclarus est. Et alio in loco: Calicem salutaris (in temp.

Tract. 35. in quens: Est sanguis (ait) uva illius, quæ missa in torculari pressus, protulit potum hunc. Quibus consonans S. Ambrosius serm. cit. de Sanctorum Martyrum inter tormenta fortitudine agens ait id esse, Vinum planè spirituale, de illa uva, quæ pro salute omnium pependit in ligno, expressum.

Isa. 63. Nec refert, quod ipse Redemptor dicatur hoc torcular calcasse: unde etiam vestem habeat aspersam sanguinem. Apoc. 19. Quia sicuti crux ipsa & vitis est, in qua ille pependit, & torcular in quo expressus est: ita ipse simul uya est, & calcator uva; quia sponte suâ se subjicit illi pressuræ. Quemadmodum idem & sacerdos est & victima, in quantum oblatus est quia ipse voluit, & sic semetipsum in ara crucis immolavit.

¶. 2.

Mira efficacia musti, de Crucifixi præcis exactuantis.

DEmum juvabit considerare sanguinis aut succi illius virtutem potentiam, & præclarum in sanctis animabus effectum: quæ scilicet hoc musto ebriæ, seu ardenti Christi crucifixi amore correptæ, ita subinde videntur alienatae sensibus

bus, ut neque jam se ipsas sentiant, neque quæ circa se gerantur intelligent, sed soli Amori suo crucifixo intendant, exultantes in DEO Iesu suo. Rectè quippe Gilhebertus *Serm. 19. in Abbas*, is qui S. Bernardi continuavit Cantici Canticorum *Cant.* expositionem: *Musii (inquit) prefert amor insigne, quod natiuitatis sue fervore quodam, & velut etatis lasciviam, excrescit & superfluit.* Quare velut iij, qui sese plusculum invitarunt, & vino nimio in caluere, incussa verbera aut plaga illatas jam non sentiunt; secundum quod etiam temulentus quidam ita loquens inducitur in Proverbijs Salomonis: *Vulneraverunt me, sed non dolui; traxerunt me, & non sensi;* ita qui musto divini amoris (quod præsertim in crucis torcularibus existuat) capti, saucij, atque ab sese alienatis sunt, si quid incommodum, asperum, cruciabile dilecti causâ subeundum occurrerit, id illi quidem perinde suscipiunt & sufferunt, acsi omni malorum sensu carerent, & horum ipsos nulla tangeret offensio.

Quod tum quidem in sanctis alijs, tum potissimum in Martyribus cerni licet: qui illo crucis charitatísq; mero gustato, usque ad eò spirituali illâ ebrietate correpti atque occupati fuerunt, ut omnia pro Christo tyrannorum tormenta contemnerent, ip̄ illis exultarent, illa neque sentire se dicerent. *Putatis enim fratres mei* (verba sunt S. Augustini) *In ps. 74.* omnes illos, qui confitendo Christum mori voluerunt, sobrios fuisse? Usq; adeò ebrij erant, ut suos non agnoscerent. Omnes propinqui, qui eos à se cœlestium priorum terrenis blandimentis avertere moliti sunt, non sunt agniti, non sunt auditii ab ebrijs. Non erant ebrij, quibus mutatum cor erat, quorum mens alienata erat ab hoc seculo? Idémq; alibi: *Quo spiri-* *Serm. 185. de* *tuali mero calebant Martyres* (inquit) *abycientes, & post se temp.* jactantes omnia seculi blandimenta, ibant ad passionem, obliviscentes facultates & affectiones, patrimonia & matrimonia sua; negligentes nimirum (ut ibi deinde magis explicat.)

Parv-

parvulorum pignorum pietatem , parentes vociferantes & mittentes pulverem in capita sua , conjuges avulsis crinibus facies suas dilacerantes . Sed illi hac omnia (subdit) tanquam ebrij non videbant , nec agnoscebant suos .

Et sanè rem istam hujus sæculi sensu pensando ; annos ebrius & musto plenus erat S. Andreas , dum quasi alienatus sensibus , crucem quam homines ita exhorrent , veluti sparsam speciosissimam ac desideratissimam amplexabatur ? Non musto plenus S. Laurentius , dum in ipso positus ardore & horrore supplicij , ludibundus tyranno insultat , atq; (ut Tmct. 27. in nominatim de eo S. Augustinus) tanquam illo calice ebrium , Joann.

tortmenta non sentit .

Verum de his quoque , qui citra martyrium , pro amore Christi hujus vita aspera dilexere , idem S. Pater in sermone antea citato ita loquitur : *Hoc itaque musto spirituale & nimis inebriata & penitus commutata , abstinentiam delicijs & giliis dulcibus somnis , paupertatem divitij anteponunt .*

Serm: 189. cit.

cap: 2. proinde meritò S. Bonaventura in Incendio Amoris , statim animæ ebrietatem describens , eam dicat in eo constere ; quod quis tanto amore diligat Deum , ut non solum fastidiat omne solatum terrenum , sed etiam deleatur & querat tormenta pro solatio ; & amore illius quem diligit , delatur in pénis , opprobrijs & flagellis .

¶. 3.

Simili modo nos & botros esse , & in afflictionum torculari premi & calcari debere .

Verum tamen , uti Salvator noster botrus fuit , quo in passionum torculari presso atque calcato , nobis praecarus calix profluxit , ad robur animæ ac delicias spirituale : ita nos vicissim & botri esse , & adverstitatum ac passionum prælo comprimi , & de nobis Christo merum suave , gratias pocula scilicet præbere debemus . Sic enim etiam dilectus

S. Au-

S. Augustinus; omnes quidem homines in hac vita, botrum instar, in torcularibus & temptationum pressuris esse; sed præcipue electos Dei, de quibus quodam loco ita loquitur: *Sic sunt & homines, quos prædestinavit ante secula conformes fieri imaginis Filii sui; qui præcipue in passione magnus betrux expressus est.* Quem etiam dum alibi ait primum botrum in passione expressum fuisse; aperie indicat, etiam reliquos ejusdem vinea spiritalis minores botros, eidem prælo subiiciendos, eodem torculari premendos; quod mox expressius ex eodem S. Augustino dicemus. In quam itidem sententiam S. Cyprianus ad SS. Martyres & Confessores in vinculis distentos scribens, eos hujusmodi oratione solatur: *Vos de Domini vinea pingues racemi, & jam matutinis fructibus botri, pressura secularis infestatione calcati, torcular vestrum carcere torquentे sensitiis; vini vice sanguinem funditis.* Quibus quidem ad id alludi videtur, quod Christus ipse suis denunciavit discipulis: *In mundo pressuram habebitis; quod utiq; uvarum proprium est, inter angustias torcularis occupatarum.*

Quapropter etiam veteres nonnulli Cantico-rum interpretes (& nominatim Honorius apud Delrio) ad illa verba capituli 7. *Statuta tua assimilata est palma, & ubera tua botri;* botrorum nomine sanctos Martyres intelligunt, qui veluti botri pressi sunt multis passionibus: adduntque per pulchrem Virginis Dei Matris ubera, eò recte botris assimilari; quod non minus ipsa meruerit fundendo lac de ueribus ad filij sui nutrimentum, quam SS. Martyres meruerint fundendo pro Christi sanguine suum: ob magnam scilicet charitatem, quam Virgo beatissima maternum id munus exequebatur. Quicunq; igitur ad vitam illam Evangelicam, hoc est, ad ipsum Christum, pertinemus, non modo nos illius palmites, sed & botros esse existimabimus, eoque nomine nos tanquam prælo atque pressuræ destinatos; multis

In pf. 83.

Ep. 16.

3 ann. 16.

Joann. 4.

582 *Pars IV. Exercitationes ad patientiam*
multis inquam temptationibus, vexationibus, angustijs
mendos & conculcandos, continuè meminerimus: utim
dò magis explicabitur.

§. 40

*Commentationis jam propositæ fructus nonnulli
colliguntur.*

Nunc verò, mi Lector, ne ab hac quasi vindemia, nullo
gustato aut percepto fructu discedas; paucula hec hil-
ris patientiæ præcepta, ex haec tenus dictis pro more nostro
decerpta, in usus tuos familiares aecipe.

Primum: Ubi istam persuasionem imbibitis animo,
nihil causa jam fore, quod percellaris aut comis olearis al-
modum, si forte te vexent, affligant ac conculecent homines
aut si varijs casib[us] temptationibusve pressuris: quasi noris
liquid (ut in re simili loquitur Apostolus Petrus) sive pa-
grinum aut insolens quiddam tibi contingat. Hoc enim
jam, si non expetere, at saltem expectare debueras. Quippe
qui ad hoc Christianus factus sis, & ad hoc præfertim divino
dedicatus obsequio, ut ipsius Christi primi ac magni boni
exemplo, instar dulcis uvae, varijs pressuris vixeris, atque
in liquorem Domino suavem vertaris.

Qua de re audi egregiè philosphantem S. Augustinum,
dum scilicet in psalmum 55. scribens, & in primis illius ver-
bis: *Miserere mei DEUS, quoniam conculeavit me homo; ro-*
cem hominis Christiani in torculari positi, & in ipsa prella-
ra aut calcatura ingemiscens agnoscens: Noli timere (in-
quit) quia conculeavit te homo. Vinum habeo: uas actuum;
ut calceris. Et post pauca: *si putas te non habere tribulati-*
nem, nondum capisti esse Christianus. Ingressus es torculari;
prapare ad pressuram, &c. Atque mox eundem animo
orem factum conspicens, atque audiens jam cantantem:
Non timebo quid faciat mihi homo: Tu paulò ante dixisti (in-
fit)

fit) conculcavit me, tribulavit me. Nibil faciet, cum ista faciat? Verum causam hujus commutationis statim profere: Respxit (inquit) ad vinum, quod manat de calcaturis. Et respondit: planè conculcavit, planè tribulavit. Sed quid mibi facier! Uva eram, vinum ero. Haec scitè S. Augustinus.

Alterum: Quin potius ex hoc ipso debes magnam solatij causam & argumentum capere; quod hac ratione dignus habearis, qui pars sis cœlestis vindemiarum, & sive in cælactorium, sive in torcularum premendus inferaris. Sicut enim (quod jam ex S. Cypriano vidimus) non uva acerba & immaturæ, sed pinguis racemi & maturis fructibus botri, pressuræ & vino conficiendo destinantur: ita si quis calcetur atque prematur in prælo crucis & torculari tribulationum, atque in his constans animosusq; perseveret; hinc merito argumentum sumas virtutis maturæ, & calore divino charitatis, ad quandam cœlestis saporis suavitatem, excoctæ. Hinc enim illud est Raphaëlis Angeli ad S. Tobiam: *Quia acceptus ems D^OE^O, necesse fuit, ut tentatio probaret se.* quasi diceret in rem præsentem: *Quia jam maturus & D^OE^Odulcis botrus eras, oportuit te premi in temptationum torculari.*

Tob. 12.

Tertium: Hinc autem magna tibi existet, non solatij modò, verum etiam sanctæ hilaritatis atque exultationis in quibusvis adversis occasio: id scilicet tecum reputanti: incommoda omnia, adversa, acerba hujus sæculi, aliud non esse, nisi uva Deo dignæ pressuram: quæ ex pressura liquor defluat ori divino gratissimus, & (Scriptura phras) lætificans Deum & homines. Etenim quod mellifluus dixit Bernardus: lacrymas poenitentium vinum esse & delicias Angelorum; id nos eousq; possimus extendere: ut sive Martyrum sanguinem, sive Confessorum sanctos sudores ac passiones, vinum esse dicamus ipsi divinitati jucundissimum. Ad quod proinde degustandum dilectum suum blandè invitat S. Ecclesia: *Dabo tibi (inquiens) poculum ex vino condito, & mustum*

Judic. 9.

Serm. 68. in

Cant.

Cant. 8.

Eee

stum

flum malorum granatorum meorum. Nimisrum de tormentis
Greg. ibid. Martyrum, (qui, teste Magno Gregorio, per malam punicam
 signantur) aliorumque; Sanctorum tribulationibus & passio-
 nibus, expressum. *Omnis enim patientia dulcis est DEO;* uero
 postea rursum cum Augustino dicemus.

Quemadmodum igitur generosus Martyr S. Ignatius,
 eod se solabatur in tormentis, quod se Christi frumentum
 reputaret, bestiarum dentibus utique commolendum, ut pa-
 nis delicatus & DEI mensa dignus evaderet: ita ad malorum
 tuorum sensum deliniendum juvabit, te ipsum ut Christi
 botrum aspicere, quem eod calcari atque comprimi ope-
 teat, ut potus de te exprimatur divino palato acceptus. Et
 enim hoc denique transferam, quod in non dissimili argu-
*Serm: 18. in mento S. Ambrosius: Quanta Domini gratia (inquit) u-
 p. 118. nos in suo ore constitutas, & quasdam meritorum nostrorum
 epuletur dapes, ac, si mereamur, devoret, si nostri cuius statibus delectetur! Beatus, quem Sapientia devoraverit, &
 que sequuntur.*

Ad extremum libet hoc loco in memoriam revocare
*Ep. de med. nostrae Societatis hominibus, paternum illud B. P. Franci-
 sci Borgiae monitum in sua quadam epistola: ubi similem
 figuram usurpans, cum Societatem nostram vinea compa-
 rasset, extendenti (ut in psalmo dicitur) palmices suos uolutus
 ad mare; illudque dixisset, ut vinum ex ea copiosum effluit
 oportere uvas (quae nos sumus) in torculari in iungi atque cal-
 cari; haec deinde subiicit: Hoc forsitan nobis, fratres char-
 mi, deest, quod non gustemus, neque cum voluptate sensu opte-
 mus, calcari, premi, contemni, ut optate consolationis & c-
 xultationis vinum proferamus. Tum ad Christi exemplum
 provocans: Meminerimus (subiicit) Christum dixisse: Tu-
 cular calcavi solus. Quis jam calcari recusabit, cum videat
 torculari Christum premi? Haec & plura ibidem.*

CAPIT